

Aldanmayız Aldatmayız

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّم عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

Âlemlerin Rabbi Allah'a hamd, Efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve selam olsun.

Aziz kardeşlerim,

Müslüman olan için, Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem bir defa konuşur. Münafık için, yirmi defa da konuşsa münafık yine münafıktır. Kâfirlerin de kulağı zaten tıkanmıştır.

Ama mümin, Peygamber'ini bir defa dinler ve ondan sonra artık dinlediğinin adamıdır. Aksi takdirde Musa aleyhisselama alay ederek gereksiz sorular soran ve en kritik zamanlarda bile peygamberlerinin sözlerini yok gibi kabul eden eski kavimlerin insanlarıyla bu ümmetin Muhammed aleyhisselama iman edenleri arasında fark kalmaz.

Tabutun başında söylenen "iyi bilirdik" cümleleri bizi inandırabilir, bununla teselli bulabiliriz; melekler ise bu sözlere ne kadar inanırlar, ne kadar şahitlik ederler, bilinmez. Muhammed sallallahu aleyhi ve sellem bir kere konuşur ve ona iman edenler bir kere dinlerler. Kalite bu kalite, iman bu imandır ümmetimizde.

Resûlullah aleyhisselamın mübarek ağzından çıkan cümlelere böyle bakmak mecburiyetindeyiz.

İmam Müslim'in rivayet ettiği bir hadis-i şerifte şöyle buyruluyor: "Aldatan bizden değildir." Hatta bu hadisin diğer lafzında, "aldatan benden değildir" şeklinde geçmektedir.

Bunu iki açıdan ele almalıyız:

"Benden değildir" ifadesi, "ben onun peygamberi olarak aktif değilim" anlamına gelir ki aldatanın, onun ümmetinden biri olarak aktif olmadığı anlamına da getirilecektir ancak yine de bu ifadeyi kişinin kâfir olduğu yönünde anlamamayı tercih ederiz. Bu cümle Resûlullah'ın en yüksek seviyeden bir tehdididir, müminlere.

Bu hadis-i şerifi camilerde, toplantılarda dinlemişliğimiz çoktur ancak tüccar hileli mal satarsa ve tartıda eksiklik yaparsa aklımıza getirmek dışında pek hatırlamayız. Hâlbuki Resûl-i Ekrem aleyhisselam, hileli ve eksik satış yapan tüccar için böyle buyurmuştur da randevusunda durmayıp sözünden cayanda münafıklık alameti bulunduğunu söylememiş midir? Bu aynı zamanda ümmete, kaliteyi ümmet olmanın aşığına düşürmesi ihtimaline binaen bir uyarı değil midir?

Hadis-i şerifleri daraltıp sadece bir noktayı ikaz eden cümleler olarak aldığımızda belki de binlerce ibadeti veya haramı yanlış mecrada uygulama tehlikesiyle karşılaşırız. Resûlullah aleyhisselatu vesselam, genel bir ölçü koymuştur: Aldatan bu ümmetten değildir, bu ümmetten olan aldatmaz. Aldatmak karakterimizde olamaz.

Bu kural bütün Müslümanlar için ve her işlerinde geçerlidir, kıyamet gününe kadar. Dükkânında aldatan da memurluğunda aldatma yapan da siyasette bu cürmü işleyen de "benden değildir" tehdidine muhataptır. Çocuğunu, eşini, talebesini aldatan da kopya çeken talebe de bu tehlide muhataptır. Müslümanlığımız Mekke'de birinci sınıf, İstanbul'da ikinci sınıf değildir. Mekke'de bazı şeyler haram, İstanbul veya Ankara'da helal olmaz. Mekke'de Allah'ın murakabesi altındayız da İstanbul'da bundan sıyrılabiliyor değiliz.

Allah'ın şeriatı kıyamete kadar her yerde ve herkes için ayındır.

Ümmetimiz aldatmaz bir ümmettir. Aldanmak bile ikinci kere olduğunda suçtur. Çünkü müminin bir delikten iki kere geçmesi de müminlik kalitesini düşürür. Bunun için mümin, aldatmaz ve aldanmaz.

Bu karakter 'Muhammedun Resûlullah' demekten ileri gelen bir ümmet-i Muhammed müntesibi olma farkıdır.

Sözünde durmak imanın gereğidir. Aldatıldığını müşteri anlamazsa da o müşteriye yaratan Allah'ın anladığını bilmek mümin esnafın düşüncesidir. Kopya çekerken veya akademik tez hazırlarken başkasından çalınan bir şeyi kaleme aldığını hocası anlamayacaksa da Allah'ın anlayacağını bilmek, bu ümmetin 'Muhammedun Resûlullah' diyen mensuplarından olduğunu belgelemektir. Karanlık odalarda da projektörlerin önündeki gibi duramayanların karakterine Kur'an'ımızın verdiği sıfat 'münafıklık'tır. Bu ümmette gündüzü ile gecesinde karakteri değişen insan olmaz.

Kanun ve polis önündeki ciddiyeti yalnız bulunduğu bir dağ başındaki ciddiyetidir müminin. Çünkü Peygamber aleyhisselam bir defa konuşur. Bir defa "bizi aldatan bizden değildir" buyurmuş ve sözü bağlamıştır. Müslüman olarak yaşayanlar için kıyamete dek geçerli olan hüküm budur.

Bir mümin, bütün dünyayı kazanma pahasına da olsa Resûlullah aleyhisselamın bu tehdidine muhatap olmayı istemez. Çünkü onun bu sözü gökten düşüp parçalanmış olmak gibidir. Bu bir babanın evladına redd-i nesep etmesiyle bile kıyaslanamaz. Resûlullah'ın reddettiği birinin kâinata gidecek yeri yoktur, onu Allah da reddetmiştir. Peygamber'imizin huzuruna kabul etmediği birinin gideceği huzur yoktur.

Ve bu sözü; torununu öldüren, hanımına hakaret eden, onu öldürmeye teşebbüs eden katil için söylemiyor; ticaret yaparken sözleşmesine uymayan 'hacı' müteahhide, vatandaşa verdiği sözde durmayan siyasetçiye söylüyor. Bir siyasetçinin Resûlullah ile bağlantılı olması için kutlu doğum törenlerinde konuşmuş olması yeterli değil, sözlere sadakat ispat edilecektir. Hele bir de Müslümanlar'ı aldatmayı, insanlara olmadığı gibi görünmeyi karakter hâline getiren birini Resûlullah reddetmiş demektir.

Hatta Peygamber aleyhisselatu vesselam, kadınların takma saç kullanmalarını dahi lanetlemiş, kaşlarını karakterlerini gizleyecek şekilde değiştirmelerine lanet etmiştir. Zira bu da bir aldatma ve olmadığı şekilde görünmedir. Seyrek dişleri olanların dişlerini sıkı hâle getirmesini de yasaklamıştır. Ümmet-i Muhammed, olmadığı gibi görünen ve birbirine sahte gülücükler veren bir toplum olamaz. Verdiği sözde durmayan müteahhit, kazandığı parayla hacca gitmiş ve Resûl-i Ekrem Efendimiz'in kabrinde gözyaşı bile akıtmış olabilir. Ancak kabrinin huzurunda durup ailesine çekildiği fotoğrafı dahi gönderdiği Peygamber, asırlar önce onun kendisiyle olmadığını, "aldatan benden değildir" diyerek ifade etmişti.

İkinci sınıf malzeme kullanmayı taahhüt eden ama üçüncü sınıfla iş yapan, salı günü bitireceğini söyleyip perşembeye kadar uzatan ve helallik de almayan kimsenin düştüğü durum budur.

Siyasî koltuklarda oturanlar, bir okulun öğretmeni-müdürü veya bir evin annesi-babası olanlar ve buraların muhatabı bulunanlar; her kim aldatıyorsa, ümmet-i Muhammed karakterini aşağıya çektiği için o Muhammed aleyhisselamdan uzaktır. Hiç kimsenin bu ümmetin Kâbe'sinden bir tuğla çıkarmaya hakkı olmayıp bunu yaptığında da canı olacağı gibi bu ümmetin ahlakı-karakteri-kimliğinden de hiç kimse bir puan olsun düşüremez.

Şu dünyada kâfirlerin kurduğu faizci bankalar, çok güvenli reklamları bilinip de sakalı-sarığı-cübbeli Müslümanlar bankalar kadar güvenilir bilinmedikleri sürece bizim de tebliğ ile insanları İslam'a çağırmanın mümkün değildir. İtimat, insanlığın en büyük ihtiyaçlarındandır.

Bu sebeptendir ki hadis-i şeriflerde, cehennemın en dibinde kalacak münafıklara ait hasletlerden söz ederken, randevusunda durmayanda da dörtte bir oranında münafıklık bulunduğu zikredilmiştir. Bir konuşmada yalanın ve aldatmanın bulunması hatta bir annenin çocuğunu çağırırken yanında olmayan bir şeyi vermekle kandırması bu özelliklerden bir pay almaktır. Kimse kimseyi aldatamaz; aldatırsa karşısında güzel ahlakı tamamlamak için gönderilmiş Muhammed sallallahu aleyhi ve sellemi bulur.

Yalan sözün girdiği hele hele şahitlik ve onaylama düzeyinde girdiği yerde böyle bir sözün sahibi, Allah'ın Resûlü'nün dışladığı biri olmuştur. Aldatmanın en çok devreye girdiği durumlardan biri de yanlış referanslar ve nasihatlerdir. Tanımadığı-bilmediği bir gelin veya damat adayına öyle bir kefil olunuyor ki sanki Cebrail aleyhisselamın kefaleti sanılır. "Daha iyisi bulunmaz, mükemmel" denilen kimselerin daha sonraları şeytan tipler olduğu anlaşılınca böyle referansların çürüklüğü meydana çıkmaktadır. Hâlbuki "ben onun hayatını şu zamana kadar bilirim, sonrasını bilmem" şeklinde ifade edilse sorun olmayacaktı.

Böyle bir cürmü işleyen kimse de kıyamet gününde "benden değilsin" sözünü karşısında bulacaktır. Onun cenazesinde "şefaati ya Resûlallah" nidalarının yükselmesinin bir şey ifade edip etmeyeceği o zaman belli olacaktır. Nihayetinde Peygamber'imizin şefaati kendisinden olanlardır, reddettiklerine değil.

Büyük günah diye faizi, alkolü, zinayı, çalmayı, gaspı kendinden uzak tutan ama 'küçük' görüp espi için veya baştan savma söylenmiş bir söz, bir müminin yüreğini dağladığı zaman belki yüreği yanan bunu aradan geçen yılların ardından unutmuştu, söyleyen de unutmuştu ancak Allah unutmaz. Allah unutmuyor, sayıyor ve saydıklarını da müminlerin önüne getirecektir.

Bir kalite ve ahlak düzeyi olan 'aldanmamak ve aldatmamak' karakterinin dünyada hedef olarak gösterilmesi, ahirette de bu hakikatin acıyla hatırlanmasını beraberinde getirecektir.

Bir kopya helal bile olsa mümin talebe böyle bir şeye tenezzül etmez. Başkasından çalınarak yazılmış kitapla âlim veya yazar görüntüsü oluşturulabilir belki ama Allah öyle görür mü; merak edilmesi gereken budur.

Kardeşlerim,

Resûlullah aleyhisselamın tıpkı hırsızlık, zina ve faiz gibi yasakladığı bir diğer şey de aldatmaktır. Ticaret erbabının yaptığı şey eğer çürük domatesi sağlamin fiyatına vermeseyse bu bir aldatmadır. Müteahhidin verdiği sözde durmayarak yaptığı şey aldatmadır. Bir işçinin çalıştığı mekânda silmesi gereken yerleri parlatmasıysa görevi ama şöyle bir siliverip baştan savıyorsa bu bir aldatmadır. Patronun ayın üçünde vermesi gereken maaşı dördünde verip helallik almaması bir aldatmadır. Salı deyip randevusuna çarşamba gelenin yaptığı bir aldatmadır. Akşam namazında buluşmak için sözleşip evinden çıkışını namazdan sonra yapan kimsenin bir aldatmadır.

Her aldatan, "benden değildir" tehdidine muhataptır.

Peygamberlerin sultanı ve insanlığın efendisi olan Resûlullah aleyhisselam, "aldatmak" kelimesini karşılayan birini, aldatanı "benim ümmetimin" diye başına basarsa, bu aldatmayı sahiplenmek olur. Cezasını söylemiyor da direkt "benden değildir" buyuruyor. Çünkü onun literatüründe aldatmak ve aldanmak yoktur. Bir delikten iki defa geçmek de kimseyi bir delikten geçirmek de yoktur.

Aldatmak ki çocuğun veya büyüğün, kimsenin kabul etmediği bir şeyken Resûlullah aleyhisselamın direkt veya dolaylı olarak sahipleneceği bir şey olamaz. Aldatan, aldattığıyla damga yiyen birini sahiplenmek onun şanına ve insanlığa getirmek istediği büyük değerlere ters düşer. Bu yüzden böyle bir şeyi yapmayacağını söylemektedir: "Aldatan benden değildir." Yalnızca bu da değil, mümin cemaat olarak da sahiplenilmediğini ifade etmiştir: "Bizi aldatan bizden değildir."

Bir alkolik, alkol şişelerinin arasında ömür geçirdiği hâlde bir gün tövbe edip sabah namazına kalkar, aradan iki gün geçmeden de ruhunu Rabbine teslim eder de Peygamber aleyhisselam onu başına basar ve ümmetinden biri olarak karşılar. Gelin görün ki bir hadis-i şerifinde, büyük günah sahiplerine kıyamet günü şefaatinin geçerli olduğunu buyuruyor, yeter ki boyunları bükük yaşasınlar. Ama aldatan, aldatmasının gereği olan helalliği almadığı sürece böyle başına basılmıyor, zira onu sahiplenmeye engel olan "benden değildir" ifadesi ortadadır.

Aldatmanın hangi mecradan, nasıl yapıldığı mesele değildir. Ortada bir mümine ikiyüzlü görünmek varsa ve huzur kaçırılmış, hayalle oynanmışsa bu bir aldatmadır. Aldatan, prim kaybeder ve o kişinin bu ümmetin kimliğini taşıması artık tartışmalı hâle gelmiştir. Bizim sıkıntımız bu aldatma eylemini yalnızca bakkal-manavın yapabileceği, bunun dışında aldatmanın mümkün olmayacağını düşünmemizdir. İki kelimeyle referans olduğumuz, cümle oyunuyla alavere dalavere çevirdiğimiz işlerimiz bu hadisin gündeminde midir değil midir, bunu düşünmek istemiyoruz. Zor ve pahalı geliyor.

Müminin domatesine sahte katmakla muhabbete sahte bir cümle katmayı aynı kıvamda tutmak zorundayız. Bir kilo domatese bir tane çürük katanı aldatmakla suçladığımız gibi bir paragrafa yalan kelime katanı da aynı suçu işlemiş kabul etmeliyiz. Mesele iman meselesidir. İnsanlar imanını ne yazık ki altı şart saymaktan ibaret zannettikleri, bu suçların toplandığında imanımızı törpüleyebileceklerini bilmedikleri için sakıncasız görüyorlar. Mal toplama hırsı bizi sürekli bu yanışa sürüklemektedir.

Bir işin bize göre büyük suç olmaması, Resûlullah'a göre ve hakikatte ne olduğunu değiştirmez. Yanlış arkadaş seçmek, bu konularda hassasiyet taşımayan arkadaşlarla sohbeti sakıncasız bulmak, böylesi afetlerin içimize sinme sebeplerindedir. Ölümü bir türlü gündemimize getirmiyoruz ve bu sebeple başımıza bunlar gelmektedir.

Bu durum, ümmet-i Muhammed'in Kudüs'ü kaybetmesine benzer bir afettir. Kudüs'ü kaybetmekle Kudüs'ün elimizde oluşunun sebebi imanımız ve ahlakımızı kaybetmemiz arasında ne kadar fark vardır? Bizler Allah'ın nazarında Kudüs'ün bekçisi olma hakkımızı kaybettikten sonra Kudüs elimizden fiilen gitse ne olur gitmese ne olur?

O kadar ki gözyaşlarımızın dahi hakikatten mi sahtekârlıktan mı kaynaklandığını kestiremez olduk. Neredeyse ölümün bile sahtesi çıkacak. Böyle bir algı ümmetimizin içinde olmamalıdır.

Yarın Rabbimizin huzuruna çıktığımızda bugün benim konuştuğum ve sizin dinledikleriniz, meleklerin şahit olduğu şeyler hesabını vereceklerimizdir. Aldatan ve aldanmaya müsait insanlar olmamız, önceki ümmetlerin düzeyine düşme tehlikesi oluşturması bakımından bir afete dönüşmüştür. Babanın verdiği söze çocuğunun, çocuğuna annenin güvenmemesi bir afettir. Hocanın camide konuşurken yeminler etmesi hoca açısından da cemaat için de bir kayıptır, yazıktır. Yemine muhtaç olmamalıydık, noter bizzat biz olmalıydık ki farkımızı ortaya çıkmalıydı. Birbirimize itimadımız kapitalist ve liberal düzeyden çok daha yukarılarda durmalı, ümmet-i Muhammed seviyesinden aşağı inmemeliydi.

Allah Teâlâ'nın bizden murat ettiği buydu.

Yaşadığımız erozyon bizden önceki nesillerden de kaynaklanıyor olabilir ama biz Rabbimizin huzuruna kendi hesabımızı vermek üzere çıkacağız, "böyle bulduk" deme hakkımız yoktur. Bu bizim yüreğimizdeki imanımızdır.

Bunun için de altı maddeyi gözümüzün önünde bulundurmalıyız. Bu maddelere göre düşünce tarzı ve günlük hayat ayarlaması yapabilmiş olan kişi adeta bu zamanın evliyasıdır:

- 1- Müslüman kendisi için istediği şeyi kardeşi için de istemedikçe iman etmiş olmaz. Bunu söyleyen Resûlullah aleyhisselamdır ve tersi de geçerlidir: Kendine uygun görmediğini mümin kardeşine de uygun görmemek.

İfade direkt "iman etmiş olmaz" şeklinde geçmektedir. Aldatmak, kendini kurnaz, karşıdakini enayi görmektir. Böyle bir şey imanla bağdaşmaz ve tabutun üzerine konmuş ayetlerle de iman ispat edilmiş olmaz.

- 2- Kâinattaki en büyük kanunlardan biri: Biz onu görmüyorsak da Allah bizi görmektedir –her yerde.

Kâbe'de de Antalya'da da. Diyarbakır'dan Samsun'a, Edirne'den Moskova'ya ve Berlin'e kadar her yerde.

3- Allah ve Peygamberi aldatmanın her çeşidini haram etmiştir.

Yoğun olarak bu yanlış işleyen bir toplum olmamız bunu helalleştirmez. Haram aynı haram, günah aynı günahdır. **Aldatmayı tıpkı alkolü ve zinayı koyduğumuz gibi kara listemize koymamız gerekir. 'Söz gereği, siyaset gereği, uyum gereği' aldatmak, 'söz gereği, siyaset gereği, uyum gereği' alkol alınabildiği kadar mümkündür.**

Alkol her nerede caizse aldatmak da orada caizdir diye düşünmek gerekir.

4- Aldatmak kul hakkıdır. Resûlullah'ın bunu yasaklamasının sebebi de buradan kaynaklanmaktadır.

Müminin malı, şahsiyeti, onuru veya menfaatiyle savaşmaktır aldatmak. Evet, yanlış referans olunan veya bilgi verilen kişi ölüp gitmiyor sonuçta ama bir lirasını çaldığımız insan da iflas etmiyor nihayet; ancak yine de kıyamet günü o bir liranın hakkıyla yüzleşilmektedir. Muhatabın ölüp ölmediği değil, öldürücü darbenin vurulup vurulmadığıdır dikkate alınacak olan. Aldatmak zulümdür, aldatan zalimdir. Allah ise zulme rıza göstermez.

5- Aldatan ve aldanılan arasında bereket sınırdır.

Aldatmak ticarete, evlilikte, nasihatte, kitap yazmakta, iş ilişkisinde ve başka her yerde bereketi götürür. Bereketin olmadığı yerde de Müslüman'ın işi ile kâfirin işi arasında bir fark olmaz. Zira bereket, Allah'ın rahmet elinin bulunması demektir. Kimseye "bereket versin abi" demekle bereket uğramaz.

Madem ki aldatmak bereketi götürmektedir, mümin de bereketsizliğin olacağı yerde bulunmaz.

6- Biz ümmetiz ve birbirimiz için varız. Birbirimizin güvenli karşılıklarıyız.

Efendimiz aleyhisselam, "mümin müminin aynasıdır" buyuruyor. Bir mümin diğer mümine baktığında sahte aynaya bakıyorsa, o bir ayna değildir. Yani aldatan, emanete hıyanet etmiş bir haindir. Çünkü müminin müminle ilişkisi Allah'ın hatırı içindir. Bu güven sarsıldığında, sarsılan aslında Allah'a imanımızın etkisidir.

Bu 'aldatma' denen şey illa birine "sana bir tır ispanak yollayacağım" deyip onun yerine pırasa yollamakla olmuyor elbette; hayatımızda hep karşımıza çıkacak bir evliliğin yanlış bir yönlendirme sebebiyle yanlış başlaması da bir aldatmadır.

Aldatmaktan söz ettiğimizde ecdadımıza ait nostaljik bir değerden filan da söz ediyor değiliz, bunun imanımızla ilgili bir mesele olduğunu konumuzun başında zikrettiğimiz hadis-i şerif ortaya koymaktadır.

Öyleyse bizler çocuklarımıza alkolün haramlığını öğrettiğimiz gibi aldatmanın da haram oluşu başlığını öğretmeliyiz. Eğitim maddelerimize müminin hem aldanmayacağı hem aldatmayacağı konusunu eklemeli, içini de doldurarak anlatmalıyız. Bu konuda emr-i bi'l-maruf ve nehy-i anî'l-münker de yapmalıyız.

Müslüman, belediye seçimleri için oy kabinine girmeden önce, asfalt yollar gösterilerek asfaltsız yolların uğruna feda edildiği bir oy veremez. Hizmetin bütününün nerede olduğunu sorgular.

Aldatan birini kara bir listeye almalıyız; aksi takdirde aldatanın yanında bugün aldanarak bulunabilen ve bunda sakınca görmeyen, yarın aldatan biri olmaya doğru ilerlemektedir.

Kıyamet gününde bulunduğum konumdan dolayı hesaba çekileceğimi biliyorum, dinleyen-dinlemeyen bütün müminler de hesaba çekilecekler. Anne-babalara, eşlere, siyasetçilere, belediyeçilere, öğretmenlere, vakıf başkanlarına Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem'in bir sözünü hatırlatmazsam Rabbimin beni perişan etmesinden korkuyorum:

“Allah kimi bir işin sorumlusu yapar da o, o işin hakkını vermeden ölürse cennetin kokusunu koklanamayacaktır.” (Buharî, 7150; Müslim, 142)

Bu, üç öğrenciye etüt başkanlığı yapan için de öğretmen için de siyasetçi için de memur için de işçi için de çocuğunu Allah'ın emaneti olarak bakan anne için de geçerlidir.

أَلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّمْ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

Âlemlerin Rabbi Allah'a hamd, Efendimiz Muhammed aleyhisselama, ailesine, ashabına salat ve selam olsun.